

۸. یافته‌های پژوهش

۸-۱. تجزیه و تحلیل مسئله سالمندی جمعیت و رابطه آن با امنیت ملی کشور ایران در دودهمه آینده

۸-۱-۱. روند گذشته

بررسی آمار و ارقام سرشماری عمومی مسکن و نفوس و آمارگیری‌های جاری جمعیتی ایران نشان می‌دهد که کشور ایران در دهه ۱۳۴۵-۱۳۵۵ با افزایش شدید زادوولد روبرو بوده، به گونه‌ای که در اثر افزایش تعداد باروری، درصد رشد سالانه نفوس کشور از ۲/۷ درصد در دهه ۱۳۴۵-۱۳۵۵ به ۳/۹ درصد در ۱۳۵۵-۱۳۶۵ رسیده است. (از این مقدار رشد ۳/۲ درصد مربوط به رشد طبیعی جمعیت و ۰/۷ درصد مرتبط با مهاجرین افغانی و عراقی بوده است) روند تغییرات باروری نشان می‌دهد که مقدار باروری کل از حدود ۷/۷ فرزند برای هر زن در سال ۱۳۴۵ به ۶/۳ فرزند در سال ۱۳۵۵ کاهش داشته است. بعد از این کاهش، وقفه‌ای موقتی در گذر جمعیتی ایران به وجود آمده و تحت تأثیر شرایط منبعت از انقلاب اسلامی، باروری در بین سال‌های ۱۳۵۶-۱۳۵۸ کمی افزایش یافته، سپس تا حوالی سال ۱۳۶۳ روند ثابتی را داشته است. از سال ۱۳۶۳ به بعد مجدداً و به تدریج روند کاهش باروری شروع شده و از ۶/۹ فرزند برای هر زن در این سال به ۵/۵ فرزند در سال ۱۳۶۷ - که زمان اجرای دوباره برنامه تنظیم خانواده است - رسیده و از این زمان به بعد نیز به سرعت سیر نزولی خود را طی کرده و میزان باروری کل به ۲/۷ فرزند در سال ۱۳۷۹ کاهش یافته است. (مشفق/انتقال سنی در ایران: تحولات سنی جمعیت و سیاست‌گذاری‌های اجتماعی، جمعیتی، ۹-۱۳۸۴: ۱۰)

جدول ۱. روند تحولات تعداد و درصد رشد سالانه جمعیت ایران از سال ۱۳۳۰ تا ۱۳۸۵

سال	جمعیت به میلیون نفر	درصد رشد سالانه جمعیت
۱۳۳۰	۱۷/۰۶	۱/۹
۱۳۳۵	۱۸/۹	۲/۵۲
۱۳۴۵	۲۵/۷	۳/۱۳
۱۳۵۵	۳۳/۷	۲/۷۱
۱۳۶۵	۴۹/۴	۳/۹۱
۱۳۷۵	۶۰/۰۵	۱/۹۶
۱۳۸۵	۷۰/۵	۱/۶۱
۱۳۹۵	۷۹/۹	۱/۲۹